

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobce: **I. M.**
bytem v X
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Kosařem
sídlem Francouzská 299/98, 101 00 Praha 10

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2022, č. j. MV-117061-4/SO-2022

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“), ze dne 23. 5. 2022, č. j. OAM-04570-17/TP-2021 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), byla zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k trvalému

pobytu z důvodu uvedeného v § 68 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v platném a účinném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce nesplnil podmínku nepřetržitého pobytu po dobu nejméně 5 let.

2. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2022, č. j. MV-117061-4/SO-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.

II. Napadené rozhodnutí

3. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že správní orgán prvního stupně postupoval správně, neboť žalobce nesplnil podmínku nepřetržitosti pobytu na území. Od 15. 1. 2020, tedy ode dne následujícího po posledním dni pobytu žalobce na základě povolení k dlouhodobému pobytu, do 17. 3. 2021, tedy do dne předcházejícího podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, žalobce na území ČR pobýval na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání žalobci nebylo vydáno. Závěry správního orgánu prvního stupně proto nejsou diskriminující a není pravdou, že nezohledňují faktické úkony a situaci žalobce.
4. Ohledně tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce žalovaná uvedla, že situaci žalobce lze řešit jinými způsoby. Žalobce si může požádat o vízum strpění nebo o nové pobytové oprávnění. Syn žalobce má na území České republiky povolen trvalý pobyt a v případě potřeby má možnost zůstat v péči manželky žalobce, což sám dle školního psychologa předpokládá. Zájem syna žalobce zůstat na území České republiky a pokračovat ve výuce a dalším rozvoji nebude napadeným rozhodnutím narušen.

III. Žaloba

5. Žalobce v podané žalobě po stručné rekapitulaci průběhu správního řízení uvedl, že odůvodnění žalované je nepochopitelné, a má za to, že pokud bude žít v jiném státě než jeho syn a manželka, tak dojde ke značnému zásahu do jeho rodinného a soukromého života. Dále nesouhlasí s tvrzením, že nejlepším zájmem jeho syna je zůstat na území České republiky, neboť jeho nejlepším zájmem je vyrůstat v milující a kompletní rodině. Situace žalobce by tak měla být zohledněna v kontextu § 174a zákona o pobytu cizinců a v kontextu významu rodinných vazeb pro nezletilého syna.
6. K posouzení podmínky nepřetržitého pobytu žalobce uvedl, že v období od 15. 1. 2020 do 17. 3. 2021 čekal na vyřízení žádosti o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, k jejímuž zamítnutí došlo až 13. 9. 2021, tedy téměř po dvou letech od jejího podání. Nelze proto přičítat k tíži žalobce, že očekával udělení nového oprávnění v domnění, že splnil veškeré podmínky. Žalobce neplnil účel předcházejícího oprávnění, tedy že z důvodu neznalosti zákona o pobytu cizinců včas neoznámil rozvod s tehdejší manželkou, je proto zřejmé, že již nemá nárok na jiné pobytové oprávnění. Tato skutečnost je dle žalobce diskriminační. Správní orgány formalisticky rozhodují bez ohledu na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí. K tvrzení, že svůj pobyt může upravit jiným oprávněním, žalobce uvedl, že žalovaná neuvedla, o jaké oprávnění se má jednat, napadené rozhodnutí proto není úplné. Vízum strpění situaci žalobce z dlouhodobého hlediska neřeší.
7. Žalobce napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, neboť bylo nepřiměřeně zasáhnuo do jeho soukromého a rodinného života. Žalovaná zcela nesprávně posoudila faktický dopad rozhodnutí na syna žalobce, neboť posoudila pouze dopad do pobytové situace syna, nikoliv

však zásah v kontextu rodinných vazeb. Toto posouzení navíc neodpovídá realitě. Žalobce dále rozvedl, proč je pro jeho syna důležitá přítomnost otce, a to i s ohledem na skutečnost, že matka nezletilého syna neplní svou rodičovskou funkci. Správní orgány však nezohlednily, že v důsledku jejich rozhodnutí bude přerušena vazba žalobce s jeho synem, nebo vazba syna žalobce na Českou republiku. Nadto nebyla dostatečně posouzena intenzita sociálních a kulturních vazeb jak žalobce, tak jeho syna, na Českou republiku. Napadené rozhodnutí dále nezohledňuje dopad na manželský život žalobce nebo výchovu nezletilého syna. Dle žalobce je nutné zohlednit celkovou situaci nezletilého syna, tedy jeho věk, délku pobytu v České republice, začlenění do společnosti a míru závislosti na péči žalobce.

8. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, podle kterého mají správní orgány a soudy věnovat dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem. Takové rozhodnutí má dle žalobce zároveň být dostatečně a přezkoumatelně odůvodněno. V případě, že nebude přesvědčivě prokázáno, že zásah je přiměřený sledovaným cílům a odpovídá naléhavé společenské potřebě, bude takové rozhodnutí v rozporu s článkem 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.
9. Žalobce taktéž namítl, že žalovaná řádně a úplně nezjistila skutkový stav.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

10. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 21. 9. 2022 odkázala na argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí s tím, že trvá na tom, že správní orgán prvního stupně rozhodl správně.
11. Žalobce k vyjádření žalované nepodal repliku.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového i právního stavu v době vydání rozhodnutí správního orgánu a v mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném a účinném znění (dále jen "s. ř. s."), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
13. O podané žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalovaná souhlasila s rozhodnutím bez nařízení jednání a žalobce se k výzvě soudu, zda s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí, nevyjádřil. Soud taktéž neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, z něhož žalovaná vycházela a jejíž postup je předmětem soudního přezkumu. Správním spisem se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
14. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
15. Žalobci bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu v trvání od 15. 1. 2013 do 14. 1. 2015 a následně od 15. 1. 2015 do 14. 1. 2020. Řízení o žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání bylo pravomocně zastaveno k 13. 4. 2019. Řízení o žádosti žalobce o povolení k trvalému pobytu po 5 letech nepřetržitého pobytu bylo pravomocně zastaveno k 8. 7. 2019.

16. K poměrům žalobce a jeho rodiny bylo v řízení před správním orgánem prvního stupně zjištěno následující. Syn žalobce byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 24. 2. 2020, č. j. 62 Nc 2609/2019-53, svěřen do výchovy žalobce. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, že nezletilý byl od rozvodu rodičů v roce 2015 v péči žalobce a bydlí se současnou manželkou žalobce a její dcerou, několik let žil na Ukrajině u babičky ze strany otce, od roku 2019 pobývá v České republice. Syn žalobce má v České republice povolen trvalý pobyt, první tři roky školní docházky absolvoval na Ukrajině, kde byl v péči babičky, od 4. roku navštěvuje základní školu v České republice. Matka se o syna nezajímá. Syn žalobce má dobrý vztah se současnou manželkou žalobce a její dcerou. Syn žalobce má silný vztah k Ukrajině i České republice, na Ukrajině by však pravděpodobně obtížně navazoval přátelství, na život v České republice si zvykl a je spokojený. Syn žalobce velmi dobře komunikuje česky a ve třídě je sociálně adaptován.
17. Žalobce dne 18. 3. 2021 podal žádost o povolení k trvalému pobytu. Žádost byla zamítnuta rozhodnutím Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 5. 2022, č. j. OAM-04570-17/TP-2021. Správní orgán prvního stupně se v odůvodnění rozhodnutí nejdříve zabýval podmínkami pro vydání povolení k trvalému pobytu a důvody, proč je žalobce nesplnil. Správní orgán prvního stupně provedl podrobný rozbor podmínky nepřetržitého pobytu, a uvedl výčet dob, které se do doby nepřetržitého pobytu započítávají a nezapočítávají. Následně se správní orgán prvního stupně zabýval okolnostmi, za kterých dojde k přerušení nepřetržité doby, a uzavřel, že k jejímu přetržení nedojde pouze v případě, kdy dojde ke kladnému vyřízení žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Podmínku nepřetržitosti pobytu přitom správní orgán zkoumá výlučně v období pěti let bezprostředně předcházejících podání žádosti (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 5. 2017, č. j. 30 A 155/2014-89). Tento rozbor následně vztáhnul na situaci žalobce a uzavřel, že do doby nepřetržitého pobytu před podáním žádosti se podle § 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců nezapočítává doba pobytu na základě tzv. fikce podle § 47 odst. 4, tedy období od 15. 1. 2020 do 17. 3. 2021, neboť žádosti žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání nebylo vyhověno. Správní orgán prvního stupně se následně zabýval vlivem odkladného účinku, který byl usnesením vydaným pod č. j. 11 A 218/2021-24 přiznán žalobě proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Přiznáním odkladného účinku se podle § 73 odst. 3 s. ř. s. do skončení řízení před soudem pozastavují účinky napadeného rozhodnutí, byl tak nastolen stav, jako by se na žalobce vztahoval § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a jeho pobyt na území měl být oprávněný, neboť předchozí povolení k pobytu se považuje za platné. Nevzniká však stav, jako kdyby pravomocné rozhodnutí vůbec neexistovalo. Žalobce tak po přiznání odkladného účinku žalobě byl nadále oprávněn pobývat na území České republiky, neboť účinek pravomocného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, spočívající v ukončení fikce platnosti dosavadního povolení k pobytu, byl pozastaven. Závěrem uvedl, že považuje za bezpředmětné vyjadřovat se k podkladům dokládajícím nepřiměřený zásah do života žalobce, neboť jeho rodinný život nebude ohrožen a žalobce může žádost o trvalý pobyt podat znovu. Rozhodnutí nezasahuje do stávajícího rodinného života žalobce ani jeho syna, žalobce na území České republiky pobýval oprávněně na základě odkladného účinku žaloby, který mu byl přiznán Městským soudem v Praze.
18. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání ze dne 7. 6. 2022. Odvolání bylo rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 17. 8. 2022, č. j. MV-117061-4/SO-2022, zamítnuto.

19. Soud pro nadbytečnost neprovedl ani důkaz navrhovaný žalobcem: rozsudkem Žydačivského okresního soudu ve Lvovské oblasti ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 444/188/15-c, řízení č. 2/443/137/15. Rodinné poměry žalobce a jeho syna (a konkrétně i skutečnost, že předchozí manželství žalobce bylo rozvedeno) již byly dostatečně zjištěny ve správním řízení, a tímto směrem není dokazování potřeba doplnit.
20. Soud neprovedl ani další důkazy navrhované žalobcem: žádostí o povolení k trvalému pobytu ze dne 18. 3. 2021, potvrzením o rozvodu, povolením k pobytu současné manželky žalobce, oddacím listem žalobce a jeho současné manželky, rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 23. 5. 2022 (prvostupňové rozhodnutí), odvoláním žalobce ze dne 7. 6. 2022, rozhodnutím žalované ze dne 17. 8. 2022 (napadeným rozhodnutím), rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 24. 2. 2020, rodným listem syna žalobce, vyjádřením žalobce ze dne 14. 2. 2022, potvrzením o tom, že syn žalobce nastoupí do 4. ročníku základní školy, potvrzením o docházce do mateřské školy a zprávou školního psychologa pro rodiče ze dne 25. 11. 2021. Jedná se o součásti předloženého správního spisu, kterým se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).
21. V projednávané věci vyšel soud z následující právní úpravy v rozhodném znění.
22. Podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že povolení k trvalému pobytu se na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let.
23. Podle § 68 odst. 3 písm. f) zákona o pobytu cizinců platí, že do doby pobytu podle odstavce 1 se nezapočítává doba pobytu na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4, 6, 8, 9 nebo 10 anebo podle § 60 odst. 4; to neplatí, pokud na základě žádosti zakládající oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4 nebo 6 nebo podle § 60 odst. 4 bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno nebo byla prodloužena jeho platnost nebo byla prodloužena platnost dlouhodobého víza a doba pobytu na území na toto vízum.
24. Podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců platí, že pokud doba platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu uplyne před rozhodnutím o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo prodloužení doby jeho platnosti, považuje se vízum nebo povolení k dlouhodobému pobytu za platné do doby nabytí právní moci rozhodnutí o podané žádosti. To neplatí, jestliže žádost podle věty první nebyla podána v souladu s podmínkami uvedenými v odstavcích 1 až 3, v § 45 nebo v době, kdy se tento zákon na cizince nevztahuje podle § 2.
25. Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců platí, že ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 68.
26. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

27. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod platí, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
28. Soud se nejdříve zabýval obecnou námitkou žalobce, že žalovaná řádně a úplně nezjistila skutkový stav. Soud zdůrazňuje, že řízení o povolení k trvalému pobytu je řízením o žádosti cizince, který orgány České republiky o něco žádá, konkrétně o udělení pobytového statusu. Z toho plyne, že je v jeho vlastním zájmu tvrdit a prokázat splnění stanovených podmínek pro udělení pobytového oprávnění, neboť pouze z jeho tvrzení nebo prostřednictvím jím předložených důkazů a učiněných důkazních návrhů může správní orgán v řízení zjistit a ověřit jejich splnění. Možnosti správního orgánu zjišťovat konkrétně skutečnosti týkající se soukromého a rodinného života cizince jsou značně omezené, neboť jde o sféru soukromou, pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Správní orgán může vycházet pouze z toho, co uvede a prokáže žadatel, iniciativa proto musí přijít především ze strany žadatele a je pouze na něm, zda správnímu orgánu poskytne informace prokazující splnění stanovených podmínek. Neochota nebo nemožnost tvrdit splnění podmínek a prokázat jejich splnění jde za těchto okolností plně k tíži žadatele a vede (pouze) k tomu, že žadatel se svou žádostí neuspěje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013-41). Výše uvedené platí i v případě, kdy žadatel namítá hrozící nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Pokud žadatel v průběhu správního řízení neuváděl skutečnosti, které by o takovém případném zásahu mohly svědčit, správním orgánům nelze vyčítat, že se touto otázkou ve vztahu ke konkrétním osobním a rodinným poměrům žadatele nezabývaly (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2021, č. j. 14 A 177/2019-35, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2021, č. j. 4 Azs 329/2021-40, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 8. 2018, č. j. 10 A 112/2015-51).
29. Žalobce k žádosti o povolení k trvalému pobytu přiložil kopii svého cestovního dokladu, doklad o zajištění ubytování na území, výpis z účtu, doklad o znalosti českého jazyka, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 24. 2. 2020, rozhodnutí o přestupu syna žalobce na českou základní školu, výpis z evidence rejstříku trestů. Na základě vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce doložil rodný list syna, povolení k pobytu syna, vyjádření školního psychologa k potenciálnímu odloučení žalobce od syna a změně základní školy a vlivu na vývoj syna, oddací list ke sňatku žalobce s jeho současnou manželkou, povolení k pobytu současné manželky žalobce a výpis z bankovního účtu. Následně žalobce doložil podklady, které již byly součástí správního spisu, a potvrzení o docházce syna do mateřské školy v Praze. Správní orgán prvního stupně opatřil podklady z evidencí ohledně pobytových oprávnění žalobce.
30. S ohledem na výše uvedené proto soud uzavřel, že správní orgány v řízení skutkový stav zjistily řádně a úplně, přičemž ze správního spisu vyplývá, že bylo postupováno v souladu se zásadou materiální pravdy podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném a

účinném znění (dále jen „*správní řád*“), tedy že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgán prvního stupně opatřil všechny podklady, a to jak od žalobce, tak z jemu dostupných evidencí, které ve svém celku prokazují, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobci bylo umožněno vyjádřit se ke všem podkladům, ve svém vyjádření ze dne 14. 2. 2022 nedostatky ve zjištěném skutkovém stavu nenamítl, sám navíc přiložil další podklady k posouzení dopadů do soukromého a rodinného života. Poté při seznámení s podklady spisu dne 16. 2. 2022 doplnění skutkového stavu již nežádal.

31. V odvolání ze dne 7. 6. 2022 proti prvostupňovému rozhodnutí pak proti rozsahu zjištění skutkového stavu a potřebě jej doplnit nic nenamítl. Žalobce navíc zjištěný skutkový stav sám shrnul v žalobě, kde rovněž nevyslovil konkrétní námitky proti zjištěnému skutkovému stavu, pouze tvrdil, že ho žalovaná řádně a úplně nezjistila a domáhá se jeho jiného hodnocení.
32. Skutkový stav podle názoru městského soudu tak byl v součinnosti žalobce a správního orgánu zjištěn úplně, a proto z něj při posuzování žaloby vychází i soud.
33. Soud dále přistoupil k posouzení žalobní námitky, podle které správní orgány nesprávně zohlednily dobu nepřetržitého pobytu žalobce, přičemž skutečnost, že téměř dva roky čekal na vyřízení žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání v domnění, že splnil všechny požadované podmínky, mu nelze přičítat k tíži.
34. Mezi stranami je nesporné, že předchozí dlouhodobé povolení k pobytu bylo žalobci uděleno na základě toho, že byl manželem cizince s povoleným pobytem na území, naposledy na období od 15. 1. 2015 do 14. 1. 2020. Toto manželství bylo 2 měsíce po udělení povolení pravomocně rozvedeno, od té doby neplnil účel pobytu na území. Žalobce si proto musel být již tehdy, tj. krátce po prodloužení pobytu, plně vědom toho, že neplní účel, pro který mu bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno. Nemohl být v dobré víře a očekávat vyhovění jeho pozdější žádosti. To potvrdil i následující vývoj - žádost žalobce o vydání nového povolení pak byla zamítnuta z důvodu, že na území neplnil účel, pro který mu bylo dosavadní povolení k dlouhodobému pobytu vydáno (viz rozhodnutí ze dne 13. 9. 2021, č. j. OAM-39308-12/DP-2019 založené ve správním spise). Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí bylo rovněž zamítnuto. Soudu je z úřední činnosti známo, že tento postup byl aprobován Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 26. 9. 2022, č. j. 11 A 218/2021-43.
35. Soud následně přistoupil k posouzení námitky žalobce, podle které žalovaná a správní orgán prvního stupně nedostatečně posoudily dopad do rodinného a osobního života žalobce a jeho rodiny. Žalobce konkrétně tvrdí, že byl nesprávně posouzen dopad rozhodnutí na něj i jeho rodinu v kontextu rodinných, sociálních a kulturních vazeb.
36. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu je při posuzování dopadu do soukromého a rodinného života nutné zkoumat nejen vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, ale i na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak na území České republiky měli právo pobývat na základě samostatného bytového oprávnění. Při posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince přitom nepostačuje vyjít z intenzity narušení veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých, ale tato intenzita musí být vždy poměřována s konkrétními a jasně identifikovanými zásahy do soukromého nebo rodinného života cizince (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Azs 41/2014-34).

V daném případě proto bylo třeba zkoumat dopad jak do života žalobce, tak do života syna. Jen obecně pak žalobce namítl, že správní orgány měly posoudit přiměřenost rozhodnutí v souladu s § 174a zákona o pobytu cizinců a zohlednit, že žalobce v České republice žije, má zde celou rodinu a řádně pracuje, nebyl trestně odsouzen.

37. Městský soud předesílá, že pokud žadatel prokazatelně nesplňuje podmínky pro udělení pobytového oprávnění, nemůže spoléhat na institut soukromého a rodinného života. Udělení oprávnění bez dalšího, pouze na základě tohoto institutu, by dle judikatury správních osudů bylo zcela absurdní a zákon takový postup neumožňuje ani nezamýšlí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2020, č. j. 5 Azs 373/2019-44).
38. Soud dále odkazuje na judikaturu citovanou v bodu 28. rozsudku, podle které je primárně na žadateli o pobytové oprávnění, aby tvrdil a prokázal splnění zákonných podmínek nebo zásah do jeho soukromého a rodinného života.
39. Z prvostupňového a napadeného rozhodnutí je patrné, že se správní orgány zabývaly jak dopadem do života žalobce, tak do života jeho syna, konkrétní intenzitu zásahu do života jiných členů své rodiny žalobce nenamítal.
40. Správní orgán prvního stupně uzavřel, že rodinný život žalobce nebude rozhodnutím ohrožen, neboť jednak žádost o trvalý pobyt může podat znovu a žalobce v danou chvíli na území České republiky navíc pobýval oprávněně na základě odkladného účinku žaloby přiznaného usnesením vydaným pod č. j. 11 A 218/2021-24, neboť nastal stav, jako by se na žalobce vztahoval § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Předchozí povolení k pobytu (za účelem podnikání) se v době rozhodování proto považovalo za platné. Žalovaná pak v napadeném rozhodnutí uvedla obecně tolik, že žalobce může požádat o vízum strpění nebo o jiné pobytové oprávnění.
41. K tomu městský soud uvádí následující.
42. Žádost žalobce v nynější věci byla zamítnuta pouze pro nesplnění podmínky nepřetržitého pobytu následkem toho, že u žalobce vyvstaly důvody pro změnu důvodu povolení k dlouhodobému pobytu. Navíc zamítnutí žádosti žalobce o trvalý pobyt nemá za následek povinnost opustit území České republiky a nemožnost se na toto území vrátit jako např. v případě správního vyhoštění (srov. § 118 zákona o pobytu cizinců).
43. Podle názoru městského soudu vycházejícího ze skutkového stavu o situaci žalobce, který vyplývá ze správního spisu, skutečně není vyloučeno, aby žalobce setrval na území České republiky a získal k tomu jiné pobytové oprávnění, např. povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území (§ 42a odst. 1 zákona o pobytu cizinců vzhledem k tomu, že manželka má udělený pobyt – zaměstnaneckou kartu). Na základě takového nově uděleného pobytového oprávnění následně může splnit podmínku nepřetržitého pobytu po dobu 5 let, a poté znovu požádat o povolení k trvalému pobytu.
44. Byť žalobce tvrdí, že v udělení nového pobytového oprávnění mu brání to, že dříve neplnil účel jiného dlouhodobého pobytového oprávnění, městský soud se s tímto názorem neztotožnil. Ustanovení § 45 odst. 1 a § 46 odst. 1 zákona o pobytu cizinců skutečně znemožňují udělení dlouhodobého pobytu na území v situaci, kdy cizinec neplnil ze závažných důvodů po dobu delší než přechodnou předchozí účel pobytu. Jedná se však o případy, kdy je o žádosti o dlouhodobý pobyt rozhodováno v režimu stávajícího pobytového oprávnění (dlouhodobého pobytu) či za nebo po skončení dlouhodobého víza (jedná se přitom o dvě odlišná pobytová oprávnění – k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2021, č. j. 2 Azs 26/2021 - 29).

45. To však obecně neznamená, že by důvodem neudělení dlouhodobého pobytu měla být skutečnost, že žalobce již dříve pozbyl jiné pobytové oprávnění z důvodu neplnění jeho účelu (srov. § 56 zákona o pobytu cizinců). Což ostatně obecně připustila i žalovaná v napadeném rozhodnutí.
46. Co se týče zásahu napadeného rozhodnutí do synova života (a rodiny), bylo na žalobci, aby tvrdil a prokázal, že tento zásah bude nepřiměřený. Žalobce předložil rodný list syna, povolení k pobytu syna žalobce, potvrzení o docházce do mateřské školy v Praze, rozhodnutí o jeho přestupu na českou základní školu do 4. ročníku, rozsudek soudu, kterým byl syn svěřen do péče žalobce a zprávu školního psychologa. Žalobce ve správním řízení jiný důkaz, který by měl prokázat nepřiměřenost takového zásahu, nepředložil. Takovým důkazem by mohlo být např. psychologické vyšetření nezletilého, které by prokazovalo, že jeho asimilace na Ukrajině nebo přebývání v péči manželky žalobce nejsou možné. Ze správního spisu (konkrétně z tvrzení žalobce, zprávy školního psychologa, rozhodnutí o přestupu syna žalobce na českou školu a z dokazování provedeného Obvodním soudem pro Prahu 9 při rozhodování o úpravě péče o syna žalobce) vyplývá, že syn žalobce již žil na území Ukrajiny u babičky a tři roky tam plnil školní docházku. Na území České republiky má v případě návratu žalobce na Ukrajinu možnost zůstat v České republice v péči manželky žalobce. Tuto možnost v případě dočasného odloučení od otce dokonce sám předpokládá.
47. V první řadě tedy žalobou napadené rozhodnutí neznamená pro žalobce povinnost opustit území České republiky, neznemožňuje mu ani uplatnit žádost o jiné pobytové oprávnění, na jehož základě by mohl splnit podmínku nepřetržitého pobytu na území. Tímto samotným faktem je značně eliminována nepřiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny. Avšak i pro případ, že by žalobce nakonec opustil území České republiky, tento zásah by dle názoru soudu byl přiměřený jak pro život žalobce, tak pro jeho rodinu. Syn ani manželka totiž i v takovém případě nebudou nuceni opustit území České republiky (disponují pobytovým oprávněním), jeho stávající rodinné zázemí na území by tak bylo zajištěno a zachováno. Právě s ohledem na to, že by šlo „jen“ o dočasné opuštění území, přičemž žalobce nepochybně bude oprávněn získat jiné pobytové oprávnění, je pak soud toho názoru, že případný zásah do rodinného soukromého života žalobce a jeho rodiny způsobený opuštěním území nebude nepřiměřený.
48. Soud proto dospěl k závěru, že oba správní orgány se dostatečně zabývaly (v mezích citovaného ustanovení zákona i Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a v rozsahu žalobcem doložených podkladů a šetření provedených správním orgánem prvního stupně) posouzením dopadu rozhodnutí do práva na soukromý a rodinný život žalobce i jeho syna. Správní orgány na základě zjištěných skutečností učinily správný závěr, že s ohledem na současnou situaci na území Ukrajiny není odloučení žalobce od jeho syna pravděpodobné, a k nepřiměřenému zásahu do jejich rodinného a soukromého života tak nedojde, neboť žalobce může využít jiného druhu pobytového oprávnění.
49. Tento závěr je v souladu jak s předloženými podklady, tak s tvrzeními žalobce, přičemž žalobce netvrdil jiné relevantní důvody, proč má zásah být nepřiměřený. Stejně tak nelze přisvědčit námitce žalobce, že správní orgány formalisticky rozhodují bez ohledu na posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí. Jak správní orgán prvního stupně, tak žalovaná rozhodly na základě zákonných ustanovení s přihlédnutím k rodinnému a soukromému životu žalobce i členů jeho domácnosti, který vyplýval z podkladů správního rozhodnutí. Na věc není přílehlavý ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5

Azs 404/2019-28, na který žalobce odkazoval v žalobě. V rozporu s článkem 8 Úmluvy o ochraně lidských práv by bylo takové rozhodnutí, ve kterém by nebylo přesvědčivě prokázáno, že zásah je přiměřený sledovaným cílům a odpovídá naléhavé společenské potřebě. To však není případ žalobce, neboť správní orgány dostatečně odůvodnily, proč k nepřiměřenému zásahu do života žalobce a jeho rodiny nedojde, a tento závěr byl dostatečně a přezkoumatelně odůvodněn.

50. Ani s touto žalobní námitkou se městský soud neztotožnil.
51. S tvrzením žalobce, že napadené rozhodnutí je neúplné, neboť žalovaná neuvedla, o které pobytové oprávnění má žalobce požádat, se soud neztotožnil. Povinností správního orgánu není poučit žadatele o pobytové oprávnění o všech možnostech, které k získání povolení k pobytu na území České republiky může uplatnit. Je to právě žalobce, kdo žádá o udělení pobytového oprávnění, a je tak jeho povinností zjistit, jakým prostředkem může dosáhnout svého cíle, a takový prostředek uplatnit. Neuvedení všech možností, které má žalobce k dispozici, proto nemůže způsobit nezákonnost rozhodnutí a vést k jeho zrušení, o to víc za situace, kdy byl žalobce konkrétně upozorněn na možnost požádat o vízum k pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 33 zákona o pobytu cizinců. Soud je rovněž názoru, že s ohledem na situaci na Ukrajině může v krajním případě žalobce setrvat na území České republiky i na základě důvodů, které znemožňují vycestování podle § 120a a § 179 zákona o pobytu cizinců. Soud si je vědom toho, že se jedná o krátkodobé řešení, které pobyt žalobce na území České republiky řeší pouze po dobu ozbrojeného konfliktu na Ukrajině, žalobce však tuto ochrannou dobu může využít k získání jiného pobytového oprávnění.
52. Z výše uvedených důvodů soudu nezbyvá, než uzavřít, že není pravdou, že situace žalobce je bezvýsledná a již nemá nárok na jiné pobytové oprávnění. Nelze tedy přisvědčit tvrzení, že se žalobce točí v kruhu žádostí o pobytové oprávnění bez nároku na jejich vyhovění a že tím dochází k diskriminaci žalobce.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

53. Soud se ztotožnil se závěry žalované, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení povolení k trvalému pobytu, a zároveň neshledal, že by napadené rozhodnutí bylo nezákonné z důvodu nedostatečného posouzení dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny. Další dílčí námitky soud neshledal důvodnými.
54. Na základě shora uvedených skutečností soud žalobu shledal nedůvodnou a jako takovou ji v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
55. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. S ohledem na to, že žalobce v řízení úspěšný nebyl, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jakožto úspěšnému účastníkovi řízení náležela náhrada nákladů řízení, soud tuto náhradu nepřiznal, neboť jí nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno

zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 19. července 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu